SKATTE- OG VÆKSTMINISTERIET

14. oktober 2026
J.nr. 2026 - 6944

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 425 af 16. september 2026 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mads Strange (LA).

Jakob Engel-Schmidt

/ Matilde Roi Fischer

Spørgsmål

I svar på SAU alm. del - spørgsmål nr. 54 af 11. juni 2026 har ministeren redegjort for de økonomiske konsekvenser af henholdsvis en halvering af momsen på fødevarer og en afskaffelse af momsen på frugt og grønt. Vil ministeren beregne den samlede samfundsøkonomiske virkning af:

1. en isoleret halvering af momsen på fødevarer
2. en isoleret afskaffelse af momsen på frugt og grønt
3. et samlet forslag, hvor momsen på fødevarer halveres samtidig med, at momsen på frugt og grønt afskaffes?

Vil ministeren endvidere redegøre for, hvordan den samfundsøkonomiske virkning er opgjort, herunder om metoden afviger fra den metode, der er anvendt i publikationen Analyse af differentieret moms (Skatteministeriet, oktober 2024) tabel 6, side 27, og i givet fald beskrive og begrunde eventuelle metodemæssige forskelle?

Svar

Den konkrete udmøntning af initiativet om at halvere momsen på alle fødevarer og fjerne momsen på frugt og grønt er endnu ikke fastlagt. Både fødevarer og frugt og grønt kan afgrænses på flere forskellige måder, og det er der ved at blive set nærmere på, herunder konsekvenserne ved de forskellige afgrænsninger. Når arbejdet er afsluttet, vil regeringen tage stilling til den konkrete udmøntning. I nedenstående er der taget udgangspunkt i, at nulmoms på frugt og grønt omfatter frisk, frossen, tørret og konserveret frugt og grønt. Fødevarer er afgrænset som alle fødevarer inkl. ikke-alkoholiske drikkevarer (ekskl. restaurantydelser). Det er samtidig lagt til grund for beregningerne, at take-away og færdigretter (inkl. måltidskasser) er fødevarer. Det skyldes, at disse varer iht. EU-retten anses for at udgøre fødevarer.

Den samfundsøkonomiske virkning er et mål for den samlede velfærdsvirkning for samfundet som helhed. Der søges med den samfundsøkonomiske virkning at tage højde for forskellige forhold, der påvirker borgernes velfærd, uden at de indgår i klassiske produktionsmål som BNP. Det kunne fx være forurening, sundhed, trængsel eller støj – men også omstillingsgevinsten, der udtrykker borgernes nyttegevinst ved at ændre deres forbrugsmønstre, når de relative priser ændrer sig.

Det skønnes, at nulmoms på frugt og grønt isoleret set vil medføre et samfundsøkonomisk tab på ca. 150 mio. kr. En halvering af momsen på fødevarer skønnes isoleret set at medføre en samfundsøkonomisk gevinst på ca. 175 mio. kr.

De isolerede virkninger summer ikke til den samlede samfundsøkonomiske virkning, idet virkningen af at halvere momsen på frugt og grønt indgår i begge de isolerede virkninger. Dette er der korrigeret for i tabel 1 ved en interaktionseffekt. Samlet skønnes halvering af moms på fødevarer og nulmoms på frugt og grønt at medføre et samfundsøkonomisk tab på ca. -50 mio. kr. De begrænsede samfundsøkonomiske effekter i alt skal ses i lyset af, at initiativet medfører en væsentlig positiv virkning på arbejdsudbuddet. Modgående finansiering fx via forhøjelse af indkomstskatter vil trække i den modsatte retning og dermed i retningen af et større samfundsøkonomisk tab.

Den samfundsøkonomiske virkning kan opdeles i en række delkomponenter som fremgår af tabel 1. Det omfatter en virkning af ændret forbrugsadfærd på de offentlige finanser, forbrugernes gevinst ved omstilling (omstillingsgevinst), lavere momsindtægter for udlændinges forbrug af fødevarer i Danmark (bytteforholdseffekt fra udlændinge), eksternaliteter i form af direkte besparelse i sundhedsvæsnet ved større indtag af frugt og grønt, samfundsøkonomisk virkning af ændret arbejdsudbud, velfærdstab fra administrative omkostninger samt samfundsøkonomisk virkning af ændret grænsehandel.

Tabel 1. Samfundsøkonomiske konsekvenser ved nulmoms på frugt og grønt og halvering af momsen på fødevarer

	Isoleret virkning		Samet effekt	
Mio. kr. (2026-niveau)	Nulmoms på frugt og grønt	Halvering af moms på føde-varer	Interakti-onseffekt[1]	Samlet Virkning[2]
Provenu efter tilbageløb og adfærd (mia. kr.)	**-5,1**	**-14,7**	**2,4**	**-17,4**
Virkning af ændret forbrugsadfærd på de offentlige finanser	-425	-675	225	-875
Omstillingsgevinst (kun danske husholdninger)	200	325	-150	375
Bytteforholdseffekt fra udlændinge	-200	-700	100	-800
Eksternaliteter	75	0	0	75
Ændret arbejdsudbud	525	1.550	-250	1.800
Velfærdstab fra administrative omkostninger	-275	-500	0	-775
Ændret grænsehandel	0	175	0	175
Samfundsøkonomisk virkning i alt	**-150**	**175**	**-75**	**-50**

Anm. Den samfundsøkonomiske virkning er afrundet til nærmeste 25 mio. kr. 1) Interaktionseffekten skyldes, at virkningen af at halvere momsen på frugt og grønt indgår i begge de isolerede virkninger. 2) Den samlede virkning udgør summen af de to isolerede virkninger samt interaktionseffekten.

Kilde: Skatte- og Vækstministeriet.

Principperne for beregningen af den samfundsøkonomiske virkning er de samme som dem, der fremgik af *Analyse af differentieret moms* fra 2024. Der er dog foretaget en række tekniske justeringer, der gør det muligt at skønne over en samtidig halvering af momsen på alle fødevarer. Det indebærer fx, at der tages hensyn til virkningen på særligt grænsehandelsfølsomme varer, *jf. svaret på SAU alm. del – spm. 302*. Derudover er der foretaget en teknisk justering af samspillet mellem afgiftsindholdet i de administrative omkostninger og de øvrige samfundsøkonomiske omkostninger, som samlet set medfører en mindre opjustering af det samfundsøkonomiske tab ved differentieret moms.